

Door Pam van der Veen

Nieuwe
& oude
hotspots

Ontdekkings- tocht door Hoog Catharijne

Kunst kijken of kippen voeren in een winkelcentrum? Het kan. Op Hoog Catharijne en in het stationsgebied zijn verrassende plekken te vinden. Een tocht langs nieuwe én oude hotspots.

De Tuinfabriek

Als je langs de Action, Smullers of Euroland loopt, is het moeilijk voor te stellen, maar ooit was Hoog Catharijne een spraakmakend en luxueus oord. Een winkelcentrum zoals niet eerder vertoond in ons land, een fonkelende architectonische megastructuur waarvan alleen de roltrappen al diepe indruk maakten. Maar ook de palmbomen, volières, terrassen, waterpartijen, bronzen fontein, het marmer en het theatertje maakten 'het winkelhart van Nederland' tot een commercieel succes. Na de opening door prinses Beatrix in 1973 trok het publiek er van heinde en verre naartoe.

En dat doet het nog steeds, ondanks de vele kritiek die Hoog Catharijne óók altijd heeft gekregen. Toen junks en daklozen er in de jaren tachtig hun intrek namen en de verloedering in hoog tempo toesloeg, verloor het complex z'n grandeur en kwam het terecht in de nationale top-10 van meest deprimerende plekken. De huidige verbouwing tot Nieuw Hoog Catharijne, inclusief stationsgebied, moet daar verandering in brengen. En terwijl het jaren zeventig-ontwerp wordt omgetoerd tot een 'ontmoetingsplek van de toekomst', blijkt het complex een onverwacht goeie locatie voor originele initiatieven. Van pop-upstores tot kunstprojecten, van een stadsmoestuin tot nieuwe horeca-concepten, het gebied is volop in beweging.

Zo is de Boekspot wegens groot succes verhuisd van de stationshal naar de hoofdingang van Utrecht Centraal. Hier kunnen reizigers hun boeken achterlaten en ruilen voor een ander exemplaar. Van Konsalik en Isabel Allende tot Manon Uphoff en 'Interne communicatie als marketinginstrument', de keuze is elke dag anders.

Tegenover deze publieke boekenkast valt nog meer te ontdekken. Wie haast heeft, ziet het misschien over het hoofd, maar een trap geeft toegang tot een verdieping met een heel rijtje nieuwe horeca. Het Utrechtse Bar Beton is er onlangs z'n vijfde vestiging begonnen, waar je behalve ontbijten, lunchen, dineren en borrelen ook vergaderruimte kunt huren. Op diezelfde etage, naast 't Koffiehuis van Douwe Egberts, zit Bar Centraal. Hier kun je bier drinken uit flesjes met de Domtoren erop, die Heineken exclusief voor dit café heeft ontworpen. Maar de grootste verrassing is Bistrot Centraal, een enorm etablissement met een bakkerij, saladebar, versmarkt, wijnbar en pizza- en pasta-afdeling. Het concept wordt gebracht onder de noemer 'Italiaans slowfood', is ontwikkeld in samenwerking met The University of Gastronomic Sciences of Pollenzo, en heeft verder nog vestigingen in Milaan en Helsinki.

Het mag duidelijk zijn: afspreken op het Utrechtse centraal station is niet meer iets om je voor te schamen.

Ook al dankzij een andere bijzondere ontmoetingsplek, iets verderop in Hoog Catharijne. De Man Cave in het Gildenkwartier is de ultieme hang-out voor mannen, een 'openbare grot'. Bier, whisky, de nieuwste gadgets, een groot scherm met voetbal, een pooltafel, boksbal, dartbord, dj's: menig man waant zich hier in het paradijs, maar ook vrouwen zijn er welkom. Het is tevens de plek waar je iets kunt drinken als je de leegstaande winkel ernaast hebt bezocht, waar onlangs nog een expositie was van HKU-studenten grafische vormgeving. Dat kunst en Hoog Catharijne goed samengaan, was overigens al gebleken. De HKU deed er eerder dit jaar projecten, de tentoonstelling Call of the Mall (2013) trok 100.000 bezoekers en deze zomer organiseert de stichting Kunst in het Stationsgebied er de manifestatie

Public Works.

Een verblijf van Call of the Mall dat nog steeds een verborgen trekpleister is, is de Tuinfabriek. Deze stadsmoestuin van kunstenaar Ester van de Wiel is te vinden op het dak van het Radboudkwartier. Ooit was dit een geplaveid plein met bankjes, bedoeld om aangenaam te

vertoeven, maar wegens overlast werd het gesloten. Nu is het een plek waar omwonenden en werknemers uit Hoog Catharijne zaaien en oogsten, waar fruitbomen groeien, kippen scharrelen en een bijenvolk woont en waar je aan picknicktafels tussen het groen je boterhammetje kunt eten. Je mag er zelfs een krop sla bij plukken.

Nóg zo'n onontdekte plek in Hoog Catharijne, is het Mirliton Theater, ook wel 'het beste bewaarde geheim van Utrecht'. Op dit piepkleine, vrijwel onvindbare podium, op de tweede verdieping van Clarenburg, stond ooit de Utrechtse cabaretier Herman Berkien. Zijn aangeefster: Tineke Schouten. Decennialang was het dicht, maar in 2012 is het in z'n oude jaren zeventig-luister hersteld. Een prachtige retroplek met cultstatus, waar nu weer theater-try outs en intieme concerten plaatsvinden, waar artiesten als Spinvis, Tim Knol en Eefje de Visser optraden en albums opnamen. Het staat helaas op de lijst voor definitieve sluiting, dus bezoek het voor het te laat is! Weer even tot jezelf komen na al die onverwachte hotspots? Bezoek het stiltecentrum van de Zusters van Eucharistie. Hun klooster moest destijds wijken voor de bouw van Hoog Catharijne, maar in ruil daarvoor kregen zij een kapel in het Godebaldkwartier. Op deze 'plek van stilte en bezinning te midden van het koopgeweld', is iedereen welkom.

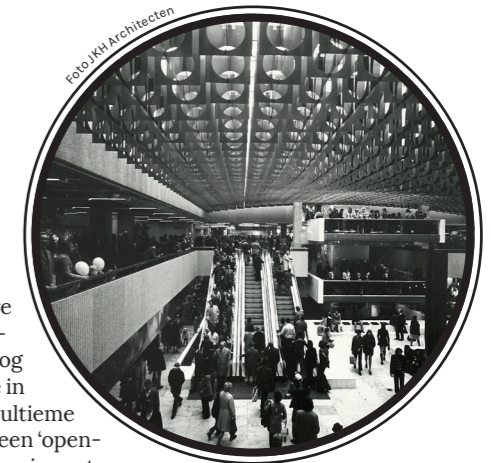

Foto: JKW Architecten

Boven: Hoog Catharijne in de jaren zeventig en onder een artist impression van de toekomst.